

Kirke bladet Ærø

4
December
Januar / Februar
2011 / 2012

Juleglæde – der bærer og holder, selv når øltønden er tom og julelegen stopper!

»Du kan godt stoppe de julelege«, er en gængs talemåde, som har rødder i 16-, 17- og 1800-årenes julestuer, hvor især ungdommen morede sig med druk og vilde lege med erotiske undertoner.

En almindelig leg var at trille julekage, hvor en ung mand og en pige blev lagt oven på hinanden på et bord, og de øvrige deltagere så skulle »ælte dejen«. Der var gang i den, ligesom til nutidens julefrokoster, der er i fuld gang i disse dage.

»At drikke jul« kan vi læse om så langt tilbage som til den norske konge Harald Hårfager, der drak jul på havet, da han havde besejret en række små konger. Højtiden blev fejret med mæner, derfor skulle øllet være stærkt – til forskel fra hverdagens tynde øl.

Øltønden blev helt ind i 1800-tallet sat ind i stuen, og man holdt jul, til tønden var tom.

Hvad de fik at spise og drikke hos Josef og Maria, er ikke godt at vide.

Jul fejrede de jo ikke, men måske har de fået en rosa lammesteg med fladbrød til i anledning af, at det var Jesu fødselsdag – hvem ved?

De har sikkert fået deres egne traditioner med årene.

Det stærke ved traditioner er, at de giver os tryghed og rammer at forstå vores liv ind i og ud fra.

Det svage ved traditionerne er, at de nogle gange kommer til at leve deres eget liv løsrevet fra den sammenhæng, de oprindeligt udsprang af.

Mødet mellem himmel og jord fejrer vi. Følelsen af, at himmelen rører jorden, er jeg sikker på mange har haft på vej til kirke – ikke hver jul, men nogle særligt udvalgte jule gemmer vi alle på.

Ud over denne særlige fornemmelse, maden og øllet fejrer vi Maria og Josef, og at barnet har fødselsdag. Her vælger vi at se helt bort fra alle mulige beregninger, om det nu er den rigtige dato.

Vi fejrer, sagt helt kort, at Gud blev menneske.

Og det er jo i sig selv en vild tanke!

Det himmelske og det jordiske mødes her i Jesus-barnet.

Ikke blot i ét punkt, som »en tangent, der rører cirklen« – men dette møde mellem Gud og menneske får både rum og tid.

Josef og Marias søn blev født ude hos dyrene i en stald, og Maria redte en seng af halm i et fodertrug. Selv efter datidens forhold ikke just et glamourøst leje.

Med Jesus går Gud ind i verden.

Gud viser sit ansigt for os i mennesket Jesus af Nazareth. Gud er ikke længere en fjern Gud, som vi skal frygte og bæve for, fordi Han kræver blind tro og loyalitet. Gud er ikke længere den mystiske »helt anden«, som vi slår blikket ned for, for at undgå at blive blændet. Ved det, at Gud blev menneske, går Han os i møde på en ny og hidtil uset måde. Vi er ikke længere henvist til at se Gud med ryggen til. Gud vender med Jesus sit ansigt imod os – og det er da en vild tanke, hvis vi blot stopper op et øjeblik og tænker efter... Se, det er en glæde, der holder, selv når øltønden er tom og alle julelegene ovre!

*Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge-Søby Pastorat*

Forsidebilledet:

I vestlig kultur er timeglasset et gammelt symbol på tidens gang og altings forgængelighed. Særligt i månederne omkring årsskiftet fornemmer vi stærkest at vi selv er en del af en cyklus - en kontinuitet...

Årstidernes skiften og vores kalendere med timer, dage, uger og måneder afspejler utallige aftaler, begivenheder og øjeblikke i vores personlige liv.

Timeglasset (eller sanduret) kendes tilbage til 1300-tallet.

Forsiden viser en smedet holder med oprindeligt fire timeglas fra 1600-tallet, monteret på prædikestolen i Bregninge Kirke.

(Foto Peter Nielsen)

Hvad gør man?

Ved FØDSEL

En fødsel registreres på baggrund af jordemoderens anmeldelse til kirkekontoret. Forældre skal kun anmelde fødsel, hvis der ikke har medvirket en jordemoder ved fødslen.

Ved DÅB

Henvendelse til den præst, der skal forrette dåben. Medbring/ oplys barnets personnr., dets navn samt navn og adresse på mindst tre faddere.

Ved BRYLLUP

Henvendelse til den præst, der skal forrette vielsen.

Ved DØDSFALD

Henvendelse under alle omstændigheder til kirkekontoret, hvor man vil være behjælpelig med at udfylde de fornødne papirer. (Herfra sørger man desuden for anmeldelse til folkeregister, skifteret og socialudvalget – af hensyn til udbetaling af begravelseshjælpen).

Der er mulighed for at blive begravet/bisat fra sognets kirker eller kapel.

Kirkebil

Ring 20 40 96 90 – Ole's Taxi. Kirkebil er gratis for dig, som gerne vil i kirke og behøver transport. Husk at bestille lørdag inden kl. 18.00.

Bladudvalg

Ansvarshavende redaktør:
Ingolf Andersen, Søby.

Dagny Lyngborg, Tranderup.
Peter Nielsen, Bregninge.
Anne Røndal, Ærøskøbing.
Dorete Landro, Marstal.
Aksel Krogenlund Larsen, Rise.

Ærø-kronikken

Den nye betjent på Ærø

I forrige kirkeblad læste vi om »den nye provst«, og nu er turen kommet til at læse lidt om den nye betjent, der er kommet til Ærø.

Ny er måske så meget sagt, idet jeg, Morten Aunsborg, faktisk er opvokset som præstesøn i Tranderup. Som nogen måske kan huske, var min far præst i Tranderup fra 1964 og senere også provst frem til hans noget for tidlige død i 1993. Jeg er altså vokset op i Tranderup som præstesøn. Mine forældre var meget glade for alle 30 år, de fik i Tranderup som præstepar.

Jeg blev født i 1959 på Nørrebro i København, mens min far lagde sidste hånd på teologistudiet. Min mor, Lise, måtte arbejde hårdt på kontor som engelsk korrespondent for at tjene til livets ophold med mand og nyfødt dreng.

I 1963 var min far færdig som teolog og skulle søge embede. Min mor er fra København og min far fra Skjern, Vestjylland. Hvad var så mere naturligt end at bosætte sig midt i landet, men ikke bare midt i landet, men det smukkeste og dejligste sted i hele Danmark, nemlig Ærø!

Hvorfor lige Ærø? Jo, som alle ved, er Ærø en dejlig, fredelig og smuk ø, men alligevel med rigtig mange muligheder og udfordringer. Det er den årsag jeg har fået som begrundelse for, hvorfor vi flyttede fra indre Nørrebro i København til Ærø i 1963.

Alle barndomsårene i præstegården husker jeg som gode og trygge fyldt med en masse oplevelser. Hele min opvækst i præstegården er et helt kapitel for sig. Dog vil jeg lige nævne en speciel ting, nemlig at jeg allerede i en tidlig alder blev reserveringer for graveren. Jeg ringede solen op/ned når han havde ferie eller en sjælden gang var syg. Det samme var tilfældet, når der skulle kimes med klokkerne op til højtiderne. Dette vender jeg tilbage til senere...

Jeg gik i skole i Ærøskøbing og fik realeksamen (med latin og fransk) i 1976.

I 1979 blev jeg matematisk student

fra Nyborg Gymnasium. Herefter var jeg tre år i Den kongelige Livgarde frem til 1981. Efter godt to år i Livgarden med vagter på de forskellige kongelige slotte og palæer, skulle der ske noget nyt. Jeg søgte ind på politiskolen, og blev optaget med skolestart 1. maj 1981.

Jeg valgte politiet, fordi jeg gerne ville have med mennesker at gøre. Det at omgås mennesker vil altid være spændende, hvilket jeg nok mere eller mindre ubevidst har erfaret hjemme fra i præstegården. Jeg ønskede et arbejde, hvor jeg kunne gøre en forskel. Et job der er spændende og alsidigt. Dette ønske må siges, jeg har fået opfyldt til fulde!

Min politikarriere startede lige på og hårdt. Jeg kom fra den dejlige, smukke og fredelige ø, Ærø, og landede direkte (efter 9 måneder på politiskolen) på Vesterbro i det indre København. Pludselig stod jeg midt blandt ludere og lommetyve, hærdede småkriminelle, der gerne stjal fra deres egen mor, hvis der skulle skaffes penge til narko. Jeg fik et kulturchock! København var på alle måder så meget anderledes, end det jeg kendte. Der var højhuse og forretninger og mennesker over alt. En meget stor og levende by, København. En by med alle muligheder og meget forskellige mennesker.

Efter ca. tre måneder på Station 1, Halmtorvet, var den værste forskrækkelse væk, og hverdagen begyndte for alvor at gå op for mig. Men kulturchocket var ikke forbi endnu. En efterårsdag mødte jeg som så mange gange før på politistationen. Men det blev ikke en almindelig vagt den dag. Det stod straks klart, at der skulle ske noget stort. Ved briefing kl. 15.00 kom forklaringen. Byens BZ'ere havde igen besat en bygning Denne gang på Vesterbrogade »Sorte hest«, også kendt som Mekanisk Musikmuseum. Huset skulle ryddes, dvs. alle BZ'erne skulle fjernes fra huset og anholdes.

Flere forstærkninger fra andre københavnske stationer blev tilkaldt, og efter forholdsvis kort tid var vi klar til

at rykke ud kampklare. Vi rykkede ud med en politideling (30 mand), fuld- stændig som vi havde lært på skolen. Men intet gik som planlagt. Ved an- komsten til museet, var bygningen stærkt forskanset af BZ'erne. Det var ikke muligt at komme ind uden videre. En gruppe blev kaldt frem for at bryde døren op med specialværktøj. I denne gruppe var jeg. Bedst som vi næsten var kommet ind, regnede det med brosten ned over os oppe fra 1. og 2. sal af byg- ningen. Brostenene kunne vi værne os mod med vore skjolde, men så kom overraskelsen. Først kom et toilet fra 2. sal ned midt blandt os. I forlængelsen af toilettet kom en 2 m lang støbejerns- radiator. Sådan en er tung! – Og især når den kommer i frit fald fra 2 sal!

Det gjorde ondt, også på sjælen! Jeg slap uskadt, men tre af mine kollegaer måtte køres bort med ambulance hårdt sårede. Aldrig havde jeg dog været ude for sådan noget. En sådan ond og di- rekte skadelig adfærd mod politiet. At dette kunne forekomme i vores fre- delige Danmark havde jeg som ung, uerfaren og måske også lidt naiv be- tjent ikke troet. Men ak, dette var kun begyndelsen!

Senere har jeg deltaget i adskillige demonstrationer og husbesættelser, hvor ikke alle har brugt lovlige og de- mokratiske metoder. Efter ca. fem år i København med jævnlige »gadekam- pe« og værtshusrydninger m.v. var af- savnet til Fyn ved at melde sig. Jeg søgte og fik en stilling ved Odense Politi. En ny, men absolut ikke mindre spændende tid begyndte på Fyn Det har aldrig været kedeligt at være be- tjent. Ikke to dage er ens, og man ved aldrig, hvad dagen bringer, før den er forbi. En arbejdsdag kan byde på så meget forskelligt, også inden for meget kort tid. Det ene øjeblik var det gamle fru Hansen der skulle køres hjem, fordi hun lettere dement var kommet lidt for langt væk fra plejehjemmet, eller også var man lige færdig med færdselsun- dervisning i 3. klasse, hvor betjenten er det store idol, for så på vej tilbage til stationen for at få en velfortjent kop kaffe, at blive sendt til alvorligt færd- selsuheld med to fastklemte eller dræb- te, eller måske til Nordea, hvor en røver netop har skudt op i loftet for at få kassebeholdningen. Jeg har set bank-

ansatte og vidner i totalt chok efter et røveri. Jeg har prøvet, at kassedamen tog fat i mig og ikke ville slippe igen. Dette i total afmagt og chok. Det er meget specielt at se skrækken i damens øjne, der forvandles til nyt håb om red- ning, hvorefter hun til sidst bryder helt sammen i gråd. Det er noget, der på- virker en som menneske.

Noget, der har påvirket rigtig meget – også som betjent – er, når børn på en eller anden måde er impliceret. At se et lille barn trafikdræbt er noget, man al- drig glemmer. Desværre har jeg set det- te et par gange. Den episode jeg husker bedst var en fredag eftermiddag på Nordfyn, hvor en mor netop havde hentet sine to børn i børnehaven. Pi- gen var i barnevogn, mens drengen gik ved siden af moderen. Det var efterår, det småregnede, og mørket var ved at sænke sig. En spritbilist med al for høj fart overså den lille familie, der kom gående på vejen mod ham. For sent forsøgte han at bremse og undvige. Han ramte drengen. Drengen blev kastet 20 m gennem luften og var dræbt på stedet. Min kollega og jeg blev sendt til stedet, og vi ankom hurtigt. Ambulancen var endnu ikke ankommet. Det er en rædselsfuld situation at komme ud til. At se en lille dreng dræbt. Det er meningsløst. En hysterisk mor i chok på den ene side og på den anden side en fuld spritbilist, der ikke fatter noget som helst af, hvad han har gjort. For at

gøre det endnu værre, så ankom der flere vidner/nysgerrige, der ville lynche spritbilisten. Efterfølgende skulle både moderen og spritbilisten afhøres i sa- gen. Selv om den professionelle atti- tude blev påtaget ved afhøringerne, ja så er der trods alt også et menneske bag uniformen! Hvor mon sympatien den lå?

Tiden fløj af sted, det ene år gik efter det andet. Efter otte spændende og lærerige år ved Odense Politi søgte jeg til Nyborg Politi. Jeg kendte jo lidt til byen fra mine studenterår. Jeg havde otte dejlige år som betjent i Nyborg, men pludselig sad jeg som vagthavende vicepolitikommissær ved Svendborg politi i 2001. At sidde som vagthaven- de ved Svendborg Politi betød den gang, at jeg fik ansvaret for beredskab- et på hele Sydbyn, Langeland og Ærø! Det var et spændende job. Ind i mel- lem kom der også opgaver på Ærø. Det var noget særligt at skulle ringe til en af landbetjentene på Ærø og sende ham ud på opgave. Det var næsten som at være hjemme igen. Godt nok er jeg jævnligt kommet på øen for at besøge familie og venner, men jeg har aldrig forestillet mig også at skulle tænke poli- timæssigt vedr. Ærø. Kimen til at vende hjem igen var sået! Så kom politi- kredsreformen i 2007 på godt og ondt. Fyns fem politikredse blev til én ny kreds, nemlig Fyns Politi. Mit job som vagthavende i Svendborg blev flyttet til Odense, og pludselig var jeg tilbage i Odense efter 15 år. Jeg sad nu i et team af vagthavende for hele Fyn. Det var en spændende, men også en til tider van- skelig opgave at få det hele til at fun- gere sammen. At nedlægge fem selv- stændige politikredse og rejse én ny kreds, var ikke altid lige nemt. Ar- bejdsmetoder, vaner og ikke mindst kulturer skulle smeltes sammen og fun- gere i en højere enhed. Det var en spændende proces, som efterhånden også kom til at fungere.

Men en ting blev ved med at rum- stere i mit bagehoved... Ærø!

Af forskellige årsager bød mulighe- den sig pludselig for at komme til at afløse nogle weekender som landbe- tjent på Ærø. Jeg tilbød min assistance og var afløser flere gange i løbet af 2009. Da en af de faste landbetjente på øen atter havde søgt EU-tjeneste i Ko-

sovo, var der nu mulighed for at komme til Ærø for en længere periode. Efter ansøgning blev jeg udvalgt blandt flere til at komme til Ærø i en »indtil videre« stilling. Jeg har således nu i snart et år været landbetjent på Ærø. For hver dag der går, bliver jeg mere og mere glad for at være på Ærø igen. Jeg føler det som at være hjemme igen efter at have været ude i den store verden en masse år. Jeg er en masse erfaring rigere, har fået hår på brystet, men mindre hår på hovedet!

Som tidligere nævnt her, lærte jeg at ringe med kirkeklokkerne i Tranderup i en tidlig alder. Denne kunnen har jeg med jævne mellemrum holdt vedlige under vore besøg på Ærø. Men fredag den 7. november 2010, da jeg igen var på afløserweekend på Ærø, kørte jeg traditionen tro til Tranderup Kirke, hvor Hans Graver skulle til at ringe. Jeg fik lov at ringe, men denne aftenringning viste sig som noget helt særligt. Det var nemlig sidste aftenringning med den gamle lille klokke, for næste morgen skulle klokken skiftes til en ny. Dette vidste jeg imidlertid ikke noget om før jeg var færdig med at ringe solen ned. Hans Graver fortalte så, at klokken skulle skiftes næste morgen. Det var som om, klokken måske lige ville sige pænt farvel til en ven... mig!

Nu håber jeg, at jeg kan få lov at blive på Ærø. Det er dejligt og spændende job at være betjent på Ærø. Der er en god, sund og fornuftig holdning til rigtig mange ting på Ærø. At være betjent på Ærø er ikke bare et job. Det er også en slags livsstil. Man har aldrig fri, for man vil altid være landbetjenten – også i køen i Netto eller Brugsen lørdag eftermiddag. Men det er noget af det, der også gør jobbet spændende. En landbetjent skal være en del af lokalsamfundet. Han skal deltage i det sociale liv og i det aktive foreningsliv, der er på øen. Kun derved kan han blive en del af samfundet og opnå den respekt, som stillingen kræver. Der skal således være både tillid, fortrolighed og respekt om landbetjenten og hans virke. Og det er der på Ærø!

Ærø er dejlig! Ingen tvivl om det, men som alle andre steder, er der også behov for politi på Ærø. Der har været nogen debat om politibemandingen på øen, men det er vores politidirektør i

Odense, der i den sidste ende bestemmer, hvor mange betjente, der skal være på en ø som Ærø. Som det ser ud nu, så er vi to betjente, der døgnet rundt, alle ugens syv dage, 365 dage om året passer på øen. I særlige tilfælde kan vi dog få assistance, men som udgangspunkt er det bemanningen med to betjente, der klarer alle opgaver hele døgnet. Jeg vil gerne her understrege, at der er politi på Ærø, også efter kl. 16 og i weekenderne! Måden at få fat i politiet på i akutte tilfælde er ved at

ringe 112, ellers er det ved at ringe 114, og bede om lokalpolitiet på Ærø. Så stiller servicecenteret om til en af os på Ærø. Det gamle telefonnummer til politistationen går nu direkte til Odense. Ærø er og bliver en del af Fyns Politi.

Med disse ord vil jeg slutte. Samtidig håber jeg, at jeg kan få lov at blive mange år endnu som betjent, så jeg både arbejdsmæssigt og privat kan nyde en af Danmarks absolut bedste steder, nemlig Ærø!

Bregninge-Søby Sogne

Sognepræsten ferie

10.-19. februar 2012.

Telefonsvarer og mail henviser til anden præst!

Menighedsrådsmøder

Dagsorden kan læses tre hverdage forud for mødet:

I Bregninge Kirkes våbenhus i den grå mappe.

I Søby Kirke på opslagstavlen ved våbenhuset.

Tid og sted: Tirsdage kl. 19.00 på skift mellem Søby Sognehus og Bregninge Præstegårds konfirmandstue.

Datoer:

Bregninge den 10. januar.

Søby den 7. februar.

Bregninge den 20. marts.

Døbte

Bregninge:

Sofie Thygesen, Godthåb 7.

Begravede

Søby:

Jens Eriksen, Østerbro 32a.

Bregninge:

Ole Knudsen, Vester Bregninge 23.

Maren Kirstine Kristensen,

De Gamles Hjem i Rise,
tidl. Bregninge.

Anna Mary Jensen,

Gilleballetofte, tidl. Skovby og Søby.

December måned i kirkerne

»Syng Julen Ind« og Lucia

Søby Kirke,

torsdag den 15. december kl. 19.00

– samvær i Sognehuset efterfølgende.

Søbykoret medvirker, og sognepræsten fortæller.

På den ældst bevarede primstav eller kalenderstok af træ fra 1531, der kan ses på Nationalmuseet, kan man se en helgenindekrone på datoen 13. december.

Lucia er lysets helgeninde.

Navnet er afledt af ordet lux på latin, der betyder lys. Det er selvfølgelig tilknyttet den ældgamle solhvervsdato.

Der er mange legender om Lucia. En af dem fortæller, at hun bragte mad til sine kristne trosfæller. De skjulte sig i katakomberne, som vi kender og kan se i Rom. For at have hænderne fri satte hun lys i sit hår.

Skikken er ny i Danmark. Generalsekretær Frans Wendt fra Foreningen Norden blev under besættelsen så begejstret for den svenske skik med »at gå Lucia«, at han foreslog den indført i Danmark. Efter 1945 vandt skikken yderligere terræn og er nu også en fast tradition hos os.

Eleverne i 3. og 4. klasse på Søby Skole har øvet sangen sammen med deres lærere.

Når de har gået Lucia, vil sognepræsten fortælle og for alle, der har lyst, slutter vi aftenen i vores Sognehus, hvor menighedsrådet er vært.

Bregninge Kirke,
tirsdag den 20. december kl. 9.30
– *bemærk tidspunktet (passer med bussen)*

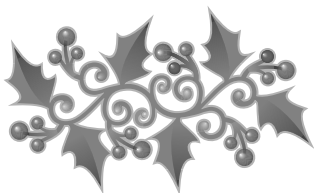
Børnehaven Pippihuset og dagplejerne inviteres til julegudstjeneste sammen med Jakobsminde, Æblelunden, Værkstedsgården – og hvem der ellers har lyst – med efterfølgende varme æbleskiver i præstegården og konfirmandstuen.

Søby Kirke,
onsdag den 21. december, kl. 11.00

Det er sidste skoledag for vores landsbyskole i Søby, og den afsluttes i kirken med julegudstjeneste helt fra børnehaven til 6. klasse. Vi holder den i samlet flok, nu da alle er under samme tag! Dagplejerne i Søby og hvem der måtte have lyst er også velkomne!

2. juledag og juletræsfest

Søby Kirke,
mandag den 26. december kl. 14.00
– *Tange Rasmussen fortæller ved juletræsfesten!*

Efter en kort gudstjeneste samles vi traditionen tro til sang omkring juletræet, svære spørgsmål, kranseskage og kaffe.

Tange Rasmussen er en god fortæller – de unge, midaldrende og ældre elsker at høre ham.

Han vil overraske os med at fortælle om en bog, som vi endnu ikke kender.

Hellig Tre Kongers Fælles Maskegudstjeneste

Bregninge Kirke,
lørdag den 7. januar 2012 kl. 19.30
– *(ingen gudstjenester i Bregninge og Søby Kirker søndag den 8. januar)*

I den mørke januaraften mødes et hold fra Bregninge og Søby i dagene op til gudstjenesten og uddeler rollerne til opførelsen af den kendte fortælling om de tre Vise Mænd og hyrderne på marken, der leder efter det lille nyfødte barn, Jesus, for at tilbede det og bringe gaver.

Vi har valgt at holde denne ene maskegudstjeneste, fordi maskerne allige-

vel er fremme på denne del af øen. Det giver en ekstra dimension og et særligt skær til det »at løbe maske«.

Traditionen er nu kommet for at blive, fordi vi har en stor flok ildsjæle, der gerne vil bevare traditionen – nu også flyttet fra marker og landsbyer på Vestærø ind i Bregninge Kirkes smukke rum.

Sognesøndage

Menighedsrådet for Bregninge-Søby inviterer igen til Sognesøndage i Søby Kirke og i Sognehuset på Søbakkevej 6.

Som sædvanlig holdes der en kort gudstjeneste kl. 14.00, derefter mødes vi i Sognehuset til kaffe og hjemmebagte boller og kage á 20 kr.

Søndag d. 22. januar:

John Larsen vil fortælle os om Søbygaard.

Søndag d. 26. februar:

Jonna Thygesen fortæller om »Våge-tjenesten« på Ærø.

Søndag d. 18. marts:

Ole Finnerup viser billeder og fortæller om »Kunst i kirken.«

Vi kan tilbyde kirkebil fra Bregninge Sogn til Søby Sognehus.

Kontakt sognepræst Agnes Haugaard på tlf. 62 58 14 31 – eller Kirsten Langdill på tlf. 62 58 16 90.

Askeonsdag

Bregninge Kirke,
onsdag den 22. februar kl. 19.30

Traditionen tro lukkes Claus Bergs smukke altertavle med en kort aftenandagt med læsninger, musik og sang som indledning til fasten og lukkes op igen Påskedag den 8. april kl. 11.00.

Kirketuren til Als

Den 20. august tog 46 ærøboer i det dejligste sensommervejr med morgenfærgen fra Søby til Fynshav.

Alsiske kirker og slotskapeller viste os en lidt anden type huse end de (i øvrigt meget forskellige) landsbykirker, der har domineret de tre forudgående kirketure. Kirkerne på Als er store, rummelige og med bastant forsvarspræg, og de to slotskapeller demonstrerede på klareste vis de klassiske stilarter: Renæssance og rokoko.

Med en flok muntre og lydhøre deltagere kunne turen ikke undgå at blive en dejlig oplevelse også for os tre arrangører.

*På arrangørernes vegne
Annette Finnerup*

Tranderup Sogn

Siden sidst...

Siden sidst – er et indlæg fra Tranderup menighedsråd, hvor der kort bliver beskrevet om afholdte arrangementer, beslutninger og nye tiltag fra menighedsrådet.

Høstgudstjenesten ved Tranderup Kirke den 18. september var velbesøgt. Dagen bliver så højtidelig, når spejderne gør deres entre. Der blev i år indsamlet ca. 2.400,- kr., som sædvanligvis går til Spejderne Rise/Marstal, KFUM's sociale arbejde, Sct. Nicolai-tjenesten og Danske sømands- og udlandskirker.

Som beskrevet i sidste kirkeblad, er der nedsat et belysningsudvalg til at se på nyt belysning i Tranderup kirke. Udvalget arbejder seriøst og har fået kyn- dig vejledning af belysningsdesigner og ingeniør Ole Steen Andersen, Tønder. Det er vigtigt, lamperne er i harmoni med de smukke kalkmalerier, vi har i kirken. Menighedsrådet ser frem til at kunne fremvise nye lamper i Tranderup Kirke i foråret for sognet.

Tranderup og Ærøskøbing menigheds- råd har besluttet at aflyse Juletræsfe- sten den 27. december, som har været af- holdt på Ærø Efterskole de senere år. Det er den manglende tilslutning, der har været årsagen til denne beslutning.

»De ni Læsninger« i Tranderup Kirke den 11. dec. kl. 14.30

Tredje søndag i advent har gudstje- nesten i Tranderup den særlige form, som består af en vekslen mellem bibel- læsninger og musik/salmer. Læsninger- ne leder op til julen, og salmer og mu- sik understøtter læsningerne.

Traditionen har nu varet flere år i Tranderup og er overtaget fra den en- gelske kirke. Det hører til denne tradi- tion, at læsningerne ikke varetages af præsten, men af folk fra sognet, og så- dan vil det også være i år.

Gudstjenesten vil blive ledsaget af »Øhavskoret«, under ledelse af organist Gitte Jørgensen.

Sogneeftermiddag i Tranderup sognehus

Torsdag kl. 14.30 til 16.30.

Pris: kaffe og kage kr. 25,-.

Der vil yderligere blive annonceret og omtale ved hvert enkelt arrangement i Ærø Ugeavis.

Alle er hjertelig velkommen!

Torsdag den 12. januar:

»Livet på Rødkærgård i Voderup«.

Af Professor Jens Frøslev Christensen.

Torsdag den 2. februar:

»Den dyrebare frihed«.

Turistchef Carl Jørgen Heide.

Torsdag den 1. marts.

Fællessang med gamle, som nye salmer.

Sognepræst Jeppe Sørensen og organist

Gitte Jørgensen.

»Kreative eftermiddage« i Tranderup Sognehus

Lørdage kl. 13.00 til 16.30.

Pris: kaffe og kage 20,-.

Kontaktperson:

Anette Nielsen, tlf. 62 52 16 35.

Laver du håndarbejde? Syr, strikker, maler eller andet håndarbejde er du velkommen i sognehuset på neden- stående datoer. Vi mødes en gang om måneden i vinterhalvåret, her hjælper og inspirerer vi hinanden.

Lørdag den 7. januar

Lørdag den 4. februar

Lørdag den 3. marts

Menighedsrådsmøder i Tranderup Sognehus

Torsdag den 26. januar.

TRANDERUP-ÆRØSKØBING SOGNE

Fra kirke til kirke

De fleste kirkegængere i Tranderup Kirke var søndag den 11. september iført so- lide travesko, og nogle medbragte endda rygsæk. Det var nemlig dagen, hvor sog- nevandringen fra Tranderup til Ærøskø- bing var berammet til at finde sted. Efter gudstjenesten ved sognepræsten fortalte Tranderup Kirkes graver veloplagt om

kirken, dens inventar og historie, og herefter begav vi os af sted på apost- lenes heste mod Ærøskøbing med udsigt over marker og øhav. Smuk natur, lunt solskin og en let vind i ryggen satte de perfekte rammer for vandringen. Første stop var i Strandhuse hos Ærøskøbing Kirkes graver, der gæstfrit bød os velkommen. Den store velanlagte have blev beset og beundret, og så var det tiden at hygge sig med madpakkerne ved havebordene, mens påfugle og fritgående høns bidrog til idyllen i det grønne. Således styrket begav vi os videre ad dæmningen til Vrå, hvor kunst- ner Niels Peter Nielsen ventede os med ud- stilling af malerier og skulpturer og sit rummelige private hjem, der er indrettet med stor respekt for landskabets skønhed. I disse herlige omgivelser blev kaffen nydt inden den sidste etape til Ærøskøbing Kirke. Her blev os endnu et flot kirkefore- drag til del, idet Karen Margrethe Fabri- cius kom til stede og øste ud af sin viden om Ærøskøbing Kirkes historie, inden sog- nevandringen blev afsluttet med andagt ved sognepræsten, og alle kunne sætte kur- sen hjemad, en god søndag rigere.

Anne Røndal, sognevandrer

Ærøskøbing Sogn

Ny på kirkegården

Besøgende på kirkegården i Ærøskøbing har i den senere tid mødt en ny medarbejder. Det er Keld Pedersen, som er tiltrådt 1. oktober. Keld deler medhjælperjobbet med Hans Peder, som har arbejdet på kirkegården i en årrække. Vi byder Keld velkommen til arbejdet.

Else Emilie Madsen, kirkeværg

Adventskoncert den 6. december kl. 19.30

Traditionen tro får Ærøskøbing besøg af Ærøkorset under ledelse af Karsten Hermansen ved adventskoncerten tirsdag den 6. december kl. 19.30. Ærøkorset synger engelske Christmas carols og danske julesalmer i gamle og nyere arrangementer. Karsten Hermansen får en travl aften, idet han udover at dirigere Ærøkorset også diventerer publikum med festlig orgelmusik på Marcussen-orglet. Et af orgelstykkerne er helt nutidigt, nemlig en bearbejdelse af salmemelodien »Dejlig er den himmel blå« af Randers-organisten Christian Præstholm. Derudover spiller Karsten Hermansen klassisk romantisk orgelmusik af den belgiske komponist Cesar Franck. Der bliver naturligvis lejlighed for publikum til at synge med på de kendte adventssalmer.

Der er gratis adgang til koncerten, men mulighed for at give kollekt ved udgangen. *Paul Nedergaard, organist*

Der er stadig sang i kirken

De nye medlemmer af Ærøskøbing Kirkes børnekor er begyndt at synge til gudstjenester i kirken, men vi kan godt bruge flere børnesangere. Man skal gå i 3.-10. kl. for at deltage. Man behøver ikke at have sunget i kor eller modtaget særskilt musikundervisning, men man skal have lyst til at synge og være villig til at være med til gudstjenester – og til at tjene lidt lommepenge. Korsangere bliver lønnet med 40 kr. for hver gudstjeneste.

Om mig selv kan jeg sige, at jeg er uddannet klaverlærer og klassisk pianist fra musikkonservatoriet. Jeg har

undervist klaver elever i forskellige musikskoler, inden jeg kom til Ærø. I min tid her på Ærø har jeg dirigeret Ærøkorset 2002-2006 og Søbykorset fra 2007 og til nu. Jeg spiller også jazz og komponerer nye melodier til salmer. Henvendelse omkring Kirkekorset kan ske til undertegnede organist Paul Nedergaard på tlf. 62 52 15 05 eller på e-mail: connypaul@mail.dk

Paul Nedergaard, organist

Vedligeholdelse af fredede gravsteder

På Ærøskøbing kirkegård findes der en del fredede gravsteder, som menighedsrådet har pligt til at vedligeholde. I den forbindelse har vi over

flere år renoveret og istandsat fem gravstedsgitre.

Det første var »Frederikke Faber« og dernæst »C. H. Brandts familiegravsted«. Derefter blev »Skibsrheder Stokkebyes familie-begravelse« renoveret. I 2010 blev »Jens Claussen Klestrup«s gravstedsgitter istandsat og genopstillet. Det femte og sidste omkring »Etatsråd, Ridder af Dannebrog og forhenværende landfoged på Ærø, Peter Bogislaus Carstens« er nu under istandsættelse og vil blive færdiggjort og genopstillet i indeværende år. Disse renoverede gravstedsgitre skulle så gerne kunne holde i mange år, da det har været en ret kostelig opgave. Vi mangler dog stadig endnu et gitter, som vi håber, der kan afsættes midler til ved næste kirkegårdssyn i 2012.

*Karen Kristiansen,
næstformand for menighedsrådet*

Indsamlinger og høstoffer i Ærøskøbing Kirke

På sit møde torsdag den 6. oktober gennemgik menighedsrådet, hvilke indsamlinger, der foretages i Ærøskøbing Kirke. Endvidere behandlede vi fordelingen af dette års høstoffer. Nedenstående bringes en oversigt over det vedtagne.

Indsamlinger i Ærøskøbing Kirke

Dag	Formål	Status
Nytårsdag	Bibelselskabet	Indgår (obligatorisk)
2. s. e. H3K	Det mellemkirkelige arbejde	Indgår
3. s. e. H3K	Kirkens Korshær	Indgår
Fastetiden	Folkekirkens Nødhjælp	Indgår
Påskedag	KFUK og KFUK	Indgår
1. s. e. påske	Kofoed Skole	Indgår
3. s. e. påske	Folkekirkens Ungdomskor	Indgår
Kr. Himmelfart	Folkekirkens ydre Mission	Indgår
6. s. e. påske	Danske Sømands/Udlandsk.	Indgår
Pinsedag	Folkekirkens Nødhjælp/kirk.	Indgår
13. s. e. trin.	Diakonissestiftelsen	Indgår
16. s. e. trin.	Dansk Missionsråd	Indgår
Alle Helgen	Danske Sømands/Udlandsk.	Indgår
1. s. i advent	Trankebarfondet	Indgår
Juledag	Børnesagens fællesråd, SOS	Indgår

Fordeling af høstoffer

KFUM spejderne i Rise – 6/13 Kirkens Korshær – 5/13 SOS Børnebyerne – 2/13

Høstofferet beløb sig til i alt 2167 kr. Hjertelig tak til alle, der har bidraget hertil.

Lars Danquart, menighedsrådsformand

Kulturnat

Fredag den 14. oktober bød på en speciel oplevelse i Ærøskøbing Kirke. En pæn flok mennesker fandt vej til pladserne i kirken, selv om belysningen var sparsom – kun stearinlys. Hvad var det, man skulle opleve? Det var ret spændende. Den næste halve time blev vi gennem sang uden ord – musik (trommer) og lyde af personer, der bevægede sig rundt i rummet, præsenteret for en række skulpturer, som hver især præsenterede os for menneskehedens gode og nok især mindre gode sider. Det var en bevægende oplevelse, som er svær at sætte ord på.

Kunstneren Niels Peter Nielsen havde samlet et dygtigt hold til fremførelsen

Else Emilie Madsen, kirkeværge

Rise Sogn

Meddelelser

Døbte:

I sidste kvartal har der ikke været nogen dåb i Rise sogn.

Begravede:

I sidste kvartal har der ikke været nogen begravelse i Rise sogn.

Høstoffer:

Ved høstgudstjenesten søndag den 11. september blev der samlet 3.242,50 kr. ind. Beløbet går til spejderne på Ærø.

Kyndelmisse:

Vi fejrer kyndelmisse i kirken søndag den 5. februar med en gudstjeneste fuld af sang, musik og glæde over, at lyset vinder over mørket.

Adventskaffe hver søndag:

I anledning af december er vores kirkekaffe blevet omdøbt til adventskaffe, og vi nyder en kop eller to i våbenhuset efter hver søndagsgudstjeneste frem til jul.

Janet Ligaard, Sognepræst

Til Kirkebladet!

Den 1. maj i år startede mit job som kirkesanger i Rise Kirke. Et job, som jeg virkelig har ønsket mig.

Jeg er også blevet rigtig glad for det. Det er efter min mening et godt sted at være, der er en rar atmosfære og både menighed, menighedsråd, præst og gra-

ver er nogle gode mennesker. Jeg glæder mig til hver søndag, når jeg skal på arbejde og synge sammen med jer, og

jeg glæder mig da også til at synge for jer.

Det er stadigvæk sådan, at jeg gerne vil afløse i de andre kirker, når der er brug for det, og det ellers kan passe med arbejdet i Rise Kirke. Så I må gerne tænke på mig hvis I mangler en afløser.

Den 15. august i år begyndte jeg også på uddannelse til kirkesanger under Løgumkloster Kirkemusikskole. Jeg møder en dag hver fjortende dag i Dalum Kirkeanneks.

Her har jeg min helt egen sangpædagog, Elsebeth Johansen, og hun skal sætte mig ind i alt fra sang til korledelse, klaverundervisning og gudstjenestelære. Elsebeth skal lære mig en hensigtsmæssig brug af stemmen; både når jeg læser op, og når jeg synger; så min stemme bliver fyldig uden at blive ødelagt.

Jeg er utrolig glad for, at jeg bestod optagelsesprøven til dette studie. Har jeg ikke lyst til at gå op til eksamen, kan jeg nøjes med to år, men jeg satser

Sang- og orgeltoner i Rise Kirke

Onsdag den 14. december kl. 19.30 indbydes der til julekoncert i Rise Kirke, hvor Øhavskoret vil præsentere publikum for et festligt og varieret program af musik fra forskellige lande. Repertoiret spænder fra danske julesange og tyske værker til engelske Christmas Carols, i spændende arrangementer af blandt andre Jakob Lorentzen og David Willcocks.

Sangglade tilhørere kan også glæde sig, idet der vil blive rig lejlighed til at synge med på flere af julens salmer. Paul Nedergaard, til daglig organist ved Ærøskøbing og Søby Kirker, sidder ved orglet og klaveret denne aften, og koret dirigeres af kirkens organist Gitte Jørgensen.

Der er fri adgang til koncerten, og alle er naturligvis hjertelig velkomne.

Gitte Jørgensen, Organist

på at tage hele denne fireårige uddannelse.

Umiddelbart inden jeg skulle starte på uddannelsen, havde jeg fået stemmeproblemer, og det betød, at jeg en tid ikke kunne tale, og synge kunne jeg da slet ikke.

Der er stadig lidt knas på min stemme, og på min Elsebeths foranledning skal jeg nu til nærmere undersøgelse på Odense Universitets Hospital i november måned. Dette for at Elsebeth kan lægge et program for, hvordan jeg bedst træner min stemme. Så der bliver da virkelig gjort noget for mig.

I sidste ende håber jeg, at både jeg selv men også I vil få glæde af min uddannelse.

Bedste hilsner fra Linda

Så er der gospel igen!

Sangglade mennesker i alle aldre fra og med 10 år kan se frem til en god og festlig dag lørdag den 10. marts 2012, hvor Rise menighedsråd igen indbyder til gospelworkshop med efterfølgende koncert i kirken. Det energiske og inspirerende makkerpar Peter Steinvig og Trine Halse, som med stor succes gæstede Ærø i foråret 2011, vender tilbage næsten præcis et år efter med en bred vifte af såvel stille gospelballader som livlige sange.

Workshoppen begynder, ligesom den forrige, med indskrivning i løbet af lørdag formiddag, hvorefter der tages fat på opvarmning og indstudering af en række gospelsatser. Dagen rundes af med en koncert kl. 19, som er gratis og åben for publikum. Dog vil der blive opkrævet et deltagergebyr for workshop-deltagere.

Sæt allerede dagen af nu i din kalender og følg med i næste kirkeblad og lokalpressen for nærmere oplysninger om arrangementet. Vel mødt næste forår til en dejlig og livsbekræftende oplevelse i Rise Kirke!

Gitte Jørgensen, Organist

Marstal Sogn

Søndag den 18. december kl. 19

i Ommel Kirke

De Ni Læsninger

*Lars Peter Kristiansen, liturg
Marstal Kirkekor*

De ni læsningers historie rækker tilbage til 1880, hvor den senere ærkebiskop af Canterbury, Edward White Benson, lavede en læsningsgudstjeneste, som blev brugt den 24. december 1880. Traditionen vil vide, at han benyttede en træhytte til gudstjenesten klokken ti om aftenen. Selv om et af Bensons hovedformål med gudstjenesten var at holde mændene ude af pubberne juleaften, gik de ni læsninger deres sejrsgang over hele jorden, hvor liturgien ikke bare spredte sig til de anglikanske kirker, men også nåede til de katolske, lutherske og presbyterianske kirker. King's College, Cambridge, står for den radiotransmitterede version, men i Ommel Kirke kan man opleve en anden og lokal udgave. Marstal Kirkekor står for musikken, medens Lars Peter Kristiansen tager sig af liturgien.

Marstal Kirkekor håber på vokseværk!

Nyt korskolehold begynder fredag den 13. januar kl. 15.00-15.45 i kirkens dåbsværelse – på kirkens sydside.

Alle børn fra 3. til 5. klasse med lyst og interesse for sang er meget velkomne til at se, om det er noget for dem. I korskolen bliver der lagt vægt på at lære at synge rent, at kunne følge med i noderne, at synge små tostemmige sange, og i det hele taget at blive godt rustet til at deltage i Marstal Kirkekor efter et halvt års forberedelsestid. Elever fra 6. klasse og opefter har mulighed for at afvikle deres korskoleperiode direkte i Marstal Kirkekor. Ring og hør nærmere!

Marstal Kirkekor har gennem årene medvirket i mange forskellige musikalske sammenhænge og med meget forskelligt repertoire – både rytmisk og klassisk – men eftersom korets hovedopgave er at ledsage salmesangen om søndagen, er vægten naturligvis lagt dér.

Hvis der er spørgsmål eller tvivl, er man velkommen til at ringe til Karsten Hermansen på tlf. 62 53 15 62 eller skriv på e-postadressen: khermansen@mail.dk

Film-Studiekreds

I efteråret lagde vi så småt ud med at have Film-Studiekreds i konfirmandstuen i Marstal.

Det er tanken at fortsætte studiekredsen, og i indeværende kirkebladsperiode vil der blive to filmaftner.

Den 16. januar skal vi sammen se filmen »Koret« – (Les Choristes – Frankrig/Schweiz 2004 – Instr.: Christophe Barratier – Manus: Christophe Barratier & Philippe Lopes-Curval). Handlingsmæssigt følger filmen op på »Som i Himlen«, som vi så i efteråret, der jo også handler om et kor, og hvordan det at synge sammen i et kor kan skabe liv og fællesskab. I filmen »Koret« forvandles et fortvivlende skolemiljø, da en musiklærer får eleverne til at synge, hvilket han har stor succes med. Det er en meget gribende film, som kan ses af hele familien, samtidig med at den handler om at finde det gode i menneskene – en succeshistorie.

Den 13. februar er den danske Oscar-belønnede film »Babettes Gæstebud« fra 1987 på programmet. (Manuskript og instruktion er af Gabriel Axel efter en fortælling af Karen Blixen). Jeg er sikker på, at mange har set denne film, måske endda flere gange, men den kan ubetinget bære at blive genset, og der er rigtig meget i den, som gør den til en af de mest kirkerellevante film, der findes. For den sætter faktisk gang i mange tanker om kristendom, og så udspiller en stor del af handlingen sig som én stor nadver-scene – et bespisningsunder – den er simpelthen fantastisk.

Kom glad til filmaftenerne, de to nævnte mandage kl. 19.00 i konfirmandstuen. Jeg introducerer som indledning filmen kort. Vi drikker en kop kaffe undervejs og runder af med en lille debat om filmen. Man kan også komme til aftnerne uafhængigt af hinanden.

Lars Peter Wandsøe Kristiansen

Gudstjenestetider Marstal

I forbindelse med at vi pr. 1. februar er en præst mindre på Ærø end hidtil, har vi i Marstal forsøgsvist henlagt søndagens højmesse til kl. 11.00 – i stedet for til kl. 10.00. Årsagen er, at vi på den måde deler gudstjenestetidspunkter med øens øvrige kirker, hvilket gør det muligt for præsterne at afløse for hin-

anden, så vi fortsat kan betjene øens kirker, også når der er ferier og sygdom.

Forhåbentligt tager kirkegængerne i Marstal godt imod det nye højmessestidspunkt, ja, måske kommer der endda flere kirkegængere til. Det har i hvert fald den fordel, at det er praktisk nemmere at få tilrejsende dåbsgæster med i kirken, og det glæder jeg mig allerede til.

Om vi så på sigt kan skifte mellem 9.30 og 11.00, især i sommerperioden, det må vi hen ad vejen finde ud af.

Men foreløbigt er gudstjenesterne i Marstal kl. 11, udover den ene gang om måneden, hvor vi har gudstjeneste kl. 16.00.

På gensyn til gudstjeneste.

Lars Peter Wandsoe Kristiansen

Koncerter

Lørdag den 10. december kl. 16 i Marstal Kirke

Adventskoncert

Vester Skerninge Sangkor

Ærøkoeret

Selv om adventstiden er traditionernes tid, skal der en gang imellem lidt fornyelse til. I år får Marstal Kirke derfor besøg af Vester Skerninge Sangkor, som under ledelse af Kai Hermann vil synge julen ind sammen med Ærøkoeret. Der er gået ti år, siden Vester Skerninge Sangkor sidst besøgte Marstal Kirke. Repertoiret er dog stadig præget af den forestående juletid, og sammen skal alle synge nogle af de kendte og elskede salmer, som er uundværlige i advents- og juletiden.

Der er fri entré til koncerten

Fredag den 30. december kl. 19.30 i Ommel Kirke

Jule- og Nytårskoncert

Karsten & Korallerne

Korallerne har glædet sig længe til igen at synge koncert i Ommel Kirkes dæmpede belysning og stemningsmættede atmosfære på årets næstsidste aften. Det er altid så hyggeligt, og igen i år bliver der tale om et afvekslende program med alt fra klassisk julemusik til nutidens rytmiske toner.

Der er fri entré til koncerten.

Lørdag den 21. januar kl. 16 i Marstal Kirke

Nytårskoncert

Tore Bjørn Larsen, orgel

Marstal Kirkekor

Karsten Hermansen, sang

Under overskriften »Sorte sange for sang og orgel« har Tore Bjørn Larsen og Karsten Hermansen sat et program sammen med negro spirituals, som ved denne lejlighed opføres sammen med Marstal Kirkekor. Programmet omfatter alle de kendte spirituals som »Swing low, sweet chariot«, »Deep River«, »Were you there«, »Let us breake bread together«, »Sometimes I feel like af motherless child« og mange, mange flere. Repertoiret omfatter også mindre kendte spirituals, men fælles for dem alle er, at de er meget iørefaldende og klassikere inden for genren.

Der er fri entré til koncerten.

Torsdag den 23. februar kl. 19.30 i Marstal Kirke

Koncert

Naja Monrad Hansen, sopran

Karsten Hermansen, orgel

Naja Monrad Hansen er ærøbo. Først boede hun i Marstal, hvor hendes far, Bertel Monrad Hansen, var læge, og senere flyttede familien til Bregninge. Musik var en vigtig del af hendes liv lige fra hun spillede blokfløjte i skolen og midt i 1980'erne havde hovedrollen i en skoleforestilling. Men i modsætning til de fleste forblev musikken ikke bare en interesse, men blev hendes levebrød. Hun er uddannet hos Anne Rosing-Scow og Kari Hamnöy, og i de sidste mange år har hun været ansat på Malmø Opera og Musikteater, hvor hun synger i operakoret og jævnligt optræder som solist. I Det kongelige Teaters nylige opsætning af »My Fair Lady« kunne man også opleve Naja Monrad Hansen som solist. Musikalsk alsidighed er et gennemgående træk, som vil kunne opleves ved koncerten i Marstal Kirke.

Der er fri entré til koncerten.

Indsamlinger

27. november – 1. søndag i advent:
Trankebarfondet

1. januar – Nytårsdag:
Bibelselskabet

Når der ikke er *indsamling* til et specielt formål, går »hvad der måtte blive lagt i kirkens bøsser« i vinterhalvåret (1/10-1/4) til menighedsplejen.

Menighedsrådets møder

Tirsdag den 31. januar

Tirsdag den 27. marts

Møderne begynder kl. 19.00 i konfirmandbygningen i Strandstræde.

Der er offentlig adgang.

Dagsorden og beslutningsprotokol vil være fremlagt på Marstal kirkekontor, på Marstal Bibliotek, i Ommel Kirke og ophængt i udhængsskabet ved hovedlågen til Marstal Kirke.

Gudstjenestelisten for Marstal Sogn

kan også findes på Ærøportalen
www.aeroe.dk under »Samfund«.

Langeland-Ærø Provsti

Bellevue 3C, 5900 Rudkøbing

Telf. 62 50 11 88,

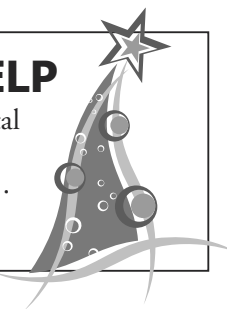
mail langeland-aeroe.provsti@km.dk

Oplysning om provstiudvalgsmøder kan findes på www.provsti.dk – Langeland-Ærø Provsti

JULEHJÆLP

kan søges i Marstal
Sogn fra den
1. december 2011.

Se Ærø Ugeavis.

Gudstjenester på Marstal Ældrecenter

1. december	kl. 14.30	Orange	Kristiansen
8. december	kl. 10.00	Centersalen	Hauge Altergang
15. december	kl. 14.30	Strandstuen	Hauge
24. december	kl. 10.00	Centersalen	Kristiansen
5. januar	kl. 10.00	Centersalen	Hauge
12. januar	kl. 14.30	Rød	Kristiansen
19. januar	kl. 10.00	Centersalen	Kristiansen
26. januar	kl. 14.30	Grøn	Kristiansen
2. februar	kl. 10.00	Centersalen	
9. februar	kl. 14.30	Blå	
16. februar	kl. 10.00	Centersalen	
23. februar	kl. 14.30	Orange	
1. marts	kl. 10.00	Centersalen	Altergang

Fælles for de ærøske sogne

Kirkestrukturen på Ærø

I de sidste ca. 20 år er der sket en del ændringer i den ærøske kirkestruktur. Præstestillinger er blevet nedlagt, og flere steder på øen har man nu fælles præst.

Nu er ændringer igen på vej, eftersom Anders Hauge har valgt at gå på pension fra først i 2012, og det ligger desværre i kortene, at vi herefter kun vil være fire præster på Ærø.

Vi kan vælge at ærgre os over, at der endnu engang skal spares en præst væk, da det jo alt andet lige betyder færre »præstekræfter« på Ærø, men vi kan også vælge at søge efter – og finde frem til de muligheder, det giver os, som ø betragtet.

Fra præsteside er vi begyndt at tænke over, hvordan vi kan få noget rigtig godt ud af den nye situation, og kodeordet vil være en ny form for samarbejde. Mulighederne er mange, og vi har bl.a. skelet til Fyn, hvor man på Hindsholm har lavet den såkaldte Kerteminde/Hindsholm-model.

Denne model går ud på, at præster-

ne i Kerteminde og i sognene på Hindsholm har et meget tæt samarbejde, og på den måde udnytter de ressourcer, de hver især har, på bedste måde. De laver arrangementer og afløser hinanden på tværs af sognegrænserne.

Modellen kan naturligvis tilpasses ærøske forhold, men det har været meget inspirerende for os præster at stifte bekendtskab med den, bl.a. via et besøg vi havde sammen med vores nye provst i eftersommeren, hvor Kirsten Jørgensen, Kerteminde, kom til Ærø og fortalte om modellen, som vi i øvrigt også har hørt rosende omtalt i øvrigt.

Men ændringer er jo altid, også på Ærø, noget vi er bange for, men omvendt, så viser det sig heldigvis nogle gange, at der kommer noget rigtig godt ud af det, og en form for teamsamarbejde inden for kirken kan være en spændende fornyelse.

Selv har jeg jo erfaring med tæt samarbejde mellem præster fra min tid i Odense, hvor tre præster og en sogne-medhjælper havde et meget tæt sam-

arbejde om mange ting, lige fra gudstjenester til minikonfirmander.

Det er jo klart, at færre »præstekræfter« betyder ændringer, men måske skal vi, samtidig med at vi kan være kede af, at ikke alt kan lade sig gøre som hidtil, måske glæde os til at åbne dørene til nye muligheder for et rigt kirkeliv, på en ny måde, hvor vi skifter spørgsmålet: »Hvordan plejer vi at være kirke? ud med: Hvordan kan vi fremover være kirke på en måde, der både giver engagerede menigheder og dynamiske præster?

Jeg synes, det bliver spændende at se, hvad vi kan finde ud af. Den fremtidige ærøske kirkestruktur skal tænkes sammen til alles glæde. Der er mange, der er inde over strukturændringerne, menighedsråd, provst, provstiudvalg og biskop, ja og jo i grunden os alle sammen.

Det hele handler ikke om penge, det handler om, at få kirkens glade budskab ud til flest mulige mennesker, på den bedst mulige måde.

Lars Peter Wandsøe Kristiansen,
Marstal

Søby Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.
Graver Max Hansen. Tlf. 30 11 61 59.
Organist Paul Nedergaard.
Tlf. 62 52 15 05.
E-mail: connypaul@mail.dk
Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.
Kirkeværge: Kirsten Langdill.

Bregninge Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard,
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.
Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.
Kirkeværge: Annette Finnerup
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Graver Niels-Jørgen Bech
Tlf: 62 58 12 58.

Tranderup Kirke

Sognepræst Jeppe Sørensen,
Præstegården i Ærøskøbing, Søndergade 43
Tlf. 62 52 11 72 / 26 65 26 42
E-mail: JEPSO@KM.DK
Træffes bedst kl. 11.00-12.00. Mand. fredag.
Graver Hans Jepsen Albertsen.
Tlf. 62 52 14 88.
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Menighedsrådsformand Lissi Anneberg.
Tlf. 62 52 27 24.
Kirkeværge Lissi Anneberg.

Ærøskøbing Kirke

Sognepræst Jeppe Sørensen,
Præstegården i Ærøskøbing,
Søndergade 43
Tlf. 62 52 11 72 / 26 65 26 42
E-mail: JEPSO@KM.DK
Træffes bedst kl. 11.00-12.00.
Mand. fredag.
Graver Christian Petersen.
Tlf. 20 44 79 56. Træffes bedst på
kirkegården, kl. 10-11, undt. mandag.
Organist Paul Nedergaard.
Tlf. 62 52 15 05.
E-mail: connypaul@mail.dk
Menighedsrådsformand Lars Danquart,
Strandvejen 15, Ærøskøbing.
Tlf. 62 58 23 45.
Kirkeværge Else Emilie Madsen.
Tlf. 62 52 20 60.

Rise Kirke

Sognepræst Janet Ligaard,
Kirkeballevvej 4, St. Rise.
Tlf. 62 52 15 47.
Mobil tlf. 51 27 97 12.
Træffes bedst hverdage kl. 11.30-12.30
– undtagen man.
E-mail: jcl@km.dk
Graver John Groth Nørgaard.
Tlf. 23 65 09 70.
Træffetid 8.00-16.00.
Menighedsrådsformand
Aksel Krogenlund Larsen,
Brovej 3, Ærøskøbing.
Tlf. 21 84 22 89.
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Kirkeværge Johan Knudsen,
Toftevej 3, Ærøskøbing.
Tlf. 62 52 15 60.

Marstal Kirke

Sognepræst Anders Hauge
Adr.: Kirkestræde 14, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 80. Fax: 62 53 10 82.
E-mail: aha@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00
undt. mandag.
Sognepræst Lars Peter Wandsøe Kristiansen
Adr.: Møllevejen 93, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 11 09.
E-mail: lpwk@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00 undt. fredag.
Kirke-/kirkegårdskontoret:
Kordegner Simon Winberg
Ommelsvej 24, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 38. Fax: 62 53 10 37.
E-mail: sjw@km.dk
Træffetider: Mandag og torsdag lukket.
Tirsdag, fredag og lørdag kl. 9.30-11.30.
Onsdag kl. 9.30-11.30 og 15.30-17.30.
Organist Karsten Hermansen.
Tlf. 62 53 15 62.
E-mail: khermansen@mail.dk
Kirketjener, Marstal Kirke
Helge Nygaard Hansen.
Tlf. 40 16 90 12.
Kirketjener, Ommel Kirke
Verner Kristensen.
Tlf. 26 24 16 02.
Menighedsrådsformand
Jens Hebsgaard.
Tlf. 29 29 40 04.
E-mail: jens@hebsgaard.net
Graver, Ole Boas
Tlf. 40 47 78 44
E-mail: oleboas@hotmail.com
Kirkeværge Bjarne Møller.
Tlf. 40 33 08 09.

Langeland-Ærø Provsti

Provst Trille B. Westergaard, Lindelse
Provstisekretær Birgit Pedersen
Bellevue 3C, 5900 Rudkøbing
Tlf. 62 50 11 88
Mail: langeland-aeroe.provsti@km.dk
Oplysning om provstiuvalgsmøder kan findes
på www.provsti.dk/Langeland-Ærø Provsti

Indlæg til kirkebladet

Hvis man har et indlæg til kirkebladet, er man velkommen til at henvende sig til et af menighedsrådene. Vi vil så forsøge at finde plads i et af de næste kirkeblade.

Det ærøske kirkeblad

Fælles for de ærøske sogne

Menighedsrådsvalg – og hva' så?

I november 2012 er der igen, igen menighedsrådsvalg, fristes man til at sige. Tiden går hurtigt, når der er nok at lave. Og det er der i et menighedsråd. I denne periode har vi fået nye opgaver – nye overenskomster for personalet og lokal lønforhandling og ikke mindst nye regnskabsprincipper.

Med hensyn til det første har det sat vores arbejdsgiverrolle i relief, og regnskabsmæssigt har kirkeministeriet gjort regnskabet formålsopdelt, således at man kan skille omkostningerne ved f.eks. kirke og kirkegård ad.

I den anledning får man en lidt kætersk tanke: Det er vist mest for kirkeministeriets skyld. De har større statistisk interesse i de tal frem for det enkelte menighedsråd. Nå, men vi har heldigvis en god regnskabsfører. Nu er alt menighedsrådsarbejde ikke admin-

istration, selv om det – som det ligger i tiden – kan fylde meget og selvfølgelig også skal være i orden.

Der er mange lyspunkter. De traditioner, som vi forsøger at skabe f.eks. maskegudstjeneste, gudstjeneste på Øhavets Dag, Børnekirke, Sognesøndage, og vores altid inspirerende Kirketur. Derudover forsøger vi at skabe arrangementer, som har interesse for alle i pastoratet, og sammen med de andre menighedsråd Gudstjeneste ved Sct. Albert og fælles koncerter.

Jeg slutter overskriften med – og hva' så? Med det mener jeg, at vi måske står ved en korsvej, hvor nok så store beslutninger kan blive aktuelle.

Skal vi have et menighedsråd i hvert pastorat eller skal vi have et fælles for hele øen?

Skal personalet være ansat ved de enkelte kirker eller skal de være ansat på provstibasis med tjenestested på hele øen?

Store beslutninger som ikke er så nemme. Der er jo mange følelser involveret. Ethvert sogn føler nu en gang mest for deres kirke.

Fra den 1. februar 2012 er der kun 4 præster på hele øen, så det kræver et nært samarbejde mellem præster og personale for at kunne fungere, når alle 7 kirker på Ærø skal betjenes. Det kræver måske også lidt omstrukturering personalemæssigt.

Så derfor – Kom og vær med til at præge den kommende tid. Giv din mening til kende, meget gerne ved at stille op til menighedsrådsvalget. Jo flere gode kræfter vi kan samle jo bedre.

Det er vores allesammens ansvar at bevare vores kirker og gøre kirkelivet så rigt som muligt, så derfor er din deltagelse meget vigtig.

*Bregninge-Søby menighedsråd
Hanne Fynbo*

Arrangementoversigt (En del af arrangementerne kan også findes på Kirku.dk)

Dag	Dato	Tid	Sted/Kirke	
Søndag	4. dec.	kl. 16.00	Marstal	Krybbespil v/ Minikonfirmanderne
Tirsdag	6. dec.	kl 19.30	Ærøskøbing Kirke	Adventskoncert
Lørdag	10. dec.	kl 16.00	Marstal Kirke	Adventskoncert
Søndag	11. dec.	kl 14.30	Tranderup Kirke,	De Ni Læsninger.
Onsdag	14. dec.	kl 19.30	Rise Kirke,	Julekoncert med Øhavskoret. »Syng julen ind«
Torsdag	15. dec.	kl 19.00	Søby Kirke	De Ni Læsninger.
Søndag	18. dec.	kl 19.00	Ommel Kirke	Juletræsfest
Mandag	26. dec.	kl 14.00	Søby Kirke	Jule- og Nytårskoncert
Fredag	30. dec.	kl 19.30	Ommel Kirke	Kreativ lørdag
Lørdag	7. jan.	kl 13.00	Tranderup Sognehus	Maskegudstjeneste
Lørdag	7. jan.	kl 19.30	Bregninge Kirke	Sogneeftermiddag
Torsdag	12. jan.	kl 14.30	Tranderup Sognehus	Nyt korskolehold begynder.
Fredag	13. jan.	kl 15.00	Marstal Kirke	Filmaften: »Koret«
Mandag	16. jan.	kl 19.00	Marstal Konfirmandstue	Nytårskoncert
Lørdag	21. jan.	kl 16.00	Marstal Kirke	Sogneeftermiddag
Søndag	22. jan.	kl 14.00	Søby Kirke	Sogneeftermiddag
Torsdag	2. feb.	kl 14.30	Tranderup Sognehus	Kreative lørdag
Lørdag	4. feb.	kl 13.00	Tranderup Sognehus	Filmaften: »Babettes Gæstebud«
Mandag	13. feb.	kl 19.00	Marstal Konfirmandstue	Askeonsdag, Musikandagt
Onsdag	22. feb.	kl 19.30	Bregninge Kirke	Koncert
Torsdag	23. feb.	kl 19.30	Marstal Kirke	Sogneeftermiddag
Søndag	26. feb.	kl 14.00	Søby Kirke	Gospelkoncert
Lørdag	10. marts	kl 19.00	Rise Kirke.	Sogneeftermiddag
Søndag	18. marts	kl 14.00	Søby Kirke	

Ærø julemærket 1982

For ca. 30 år siden skrev sognepræst Anders Hauge, Marstal, om Ærø's 4. julemærke, udgivet af Ærø Lions Club følgende:

»Sejrskransen (el. Seier Krandsen) er en model af den typiske Marstaljagt, sådan som den udviklede sig afpasset til den marstalske søfart fra ca. midten af 1600-tallet. Jagten var den dominerende skibstype i Marstal indtil 1864, hvor Danmark måtte afstå hertugdømmerne p.g.a. krigen med Tyskland, hvorefter handlen mellem dem og Danmark blev umuliggjort, og marstallerne måtte søge længere ud med større skibe. Det er altså ikke underligt, at der hænger en sådan jagt i netop Marstal Kirke, da det var det redskab, hvorved man udviklede Marstal fra fiskerleje til handelsplads og Ærø's største by. Modellen er ophængt i Marstal kirke den 7. januar 1804.

Det er stort set kun i Danmark, at traditionen med at hænge kirkeskibe op er så almindelig og så levende. En forklaring er vel, at havet fra Arrilds dage

har spillet afgørende ind på den danske selvforståelse. Dette i sammenhæng med at kirkens rum blev kaldt langskib, sideskib og tværskib gør næsten af sig selv denne tradition naturlig.

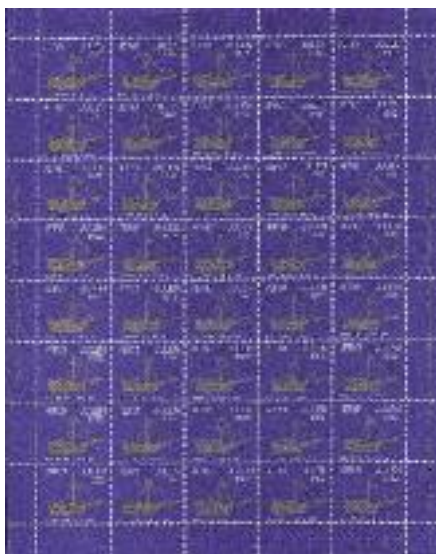
Allerede fra tidlig tid drog man sammenligning med den kristne kirke og skibet, hvad enten tanken skulle ledes hen på Noahs Ark, der skulle frelse hans slægt fra undergang, eller på me-

nigheden, der i samme båd som Kristus er befriet fra undergangsmagternes dominans og herredømmet over menneskets liv«.

Julemærket som her er afbildet er udført af maleren Sven Havsteen-Mikkelsen og arkitekt m.a.a. Alan Havsteen-Mikkelsen i samarbejde med litograf Tom Christensen.

Der udkom også i 1982 førstedagskvarter med vignetter tegnet af Alan med poststempel fra skipper byen Marstal og med frimærker fra serien om danske landskaber. På udgivelsesdagen den 16.11.1982 blev maleren enke-mand og det overskyggede glæden ved dette julemærke med guldskip på blå bund.

Olaf Havsteen-Mikkelsen

Denne børnetegning har ikke noget med julen at gøre, men den er så sød, at vi bringer den alligevel. Noahs Ark er tegnet af Carl Wilsfang, der går i indskolingsklassen i Landsbyskolen i Søby.

Gudstjenester

SØBY	BREGNINGE	TRANDERUP	DATO	FÆRSKØBING	RISE	MARSTAL	OMMEL
Ingen	19.00 Musikgudstj. Øhavskoret	9.30	27. november 1. s. i advent	11.00	14.00 Krybbespil	10.00 Hauge	Ingen
11.00	9.30	14.30	4. december 2. s. i advent	9.30	11.00 Kirkekafe	16.00 Kristiansen Krybbespil Birkholm: 10.30 Hauge	19.00 Kristiansen Altergang
9.30	11.00 (Børnekirke kl. 10.45)	14.30 De Ni Læsninger	11. december 3. s. i advent	11.00	14.30 Hauge	10.00 Hauge	Ingen
11.00	9.30	11.00	18. december 4. s. i advent	9.30	9.30	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen De Ni Læsninger
15.00	16.30	15.00	24. december Juleaften	16.30	15.00	16.30 Hauge	15.00 Kristiansen
9.30	11.00	9.30	25. december Juledag	11.00	9.30	10.00 Kristiansen	16.00 Kristiansen
14.00 Juletræsfest	11.00 Dåb	9.30	26. december 2. juledag	11.00	11.00	10.00 Hauge	Ingen
14.00	16.00	Ingen	31. december Nytårsaften				
Ingen	19.30 H3K Maskegudstjeneste	11.00 Ligaard	1. januar 2012 Nytårsdag	16.00	14.30 Kirkekafe	16.00 Kristiansen	14.30 Kristiansen
Ingen	Ingen	11.00 Ligaard	Lørdag d. 7. januar	9.30 Haugeard	9.30	10.00 Hauge	Ingen
9.30	11.00 (Børnekirke kl. 10.45)	14.30	8. januar 1. s. e. H3K	11.00	9.30	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Altergang
14.00 Sognesøndag	Ingen	Ingen	15. januar 2. s. e. H3K	16.00	14.30	10.00 Hauge Afskedsgudstjeneste	Ingen
11.00	16.00	14.30	22. januar 3. s. e. H3K	9.30	11.00	10.00 Kristiansen	Ingen
9.30	16.00	9.30	29. januar Sidste s. e. H3K	11.00	11.00 Kyndelmisse Kirkekafe	16.00 Kristiansen Kyndelmisse	19.00 Kristiansen Kyndelmisse Kirkekafe
9.30 Ligaard	9.30 Kristiansen	14.30	5. februar Septuagesima	11.00	11.00	11.00 Kristiansen	Ingen
Ingen	16.00 Sørensen (Børnekirke kl. 15.45)	11.00	12. februar Seksagesima	11.00	9.30 Kristiansen	11.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Kirkekafe
14.00 Sognesøndag	Ingen	11.00	19. februar Fastelavn	9.30	9.30 Haugeard	11.00 Haugeard	Ingen
16.00	9.30	14.30	26. februar 1. s. i fasten	11.00	11.00 Kirkekafe	16.00 Ligaard	19.00 Ligaard Altergang
			4. marts 2. s. i fasten				